

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI EPTANACS LAPJA

XXV. évfolyam, 7577. szám

Vasárnap, 1969. július 27.

4 oldal, 30 bani

VÁLTOZTOS ÁRUTERMELÉS — GAZDASÁGOSAN

— Jegyzetek a helyiipari vállalatok feladatairól, gondjairól —

Ez a szó, hogy „helyiipar” ma már csak részben fejezi ki a helyiipari vállalatoknak nevezett termelőegységek jellegét. Különösen az utóbbi években bekövetkezett ugrásszerű fejlődés már-már a közlekedési iparral egy színvonalra emelt számos helyiipari vállalatot.

A törvényszerű és így szükségszerű fejlődés által kialakult helyzet önkéntelenül is felveti a kérdés: melyek ma a helyiipar elsődleges feladatai? S a fejlődés, a változott körülmények és feltételek ellenére a következő határozott választ kell adnunk: a helyi erőforrások felkutatása és hasznosítása a közlekedési cikk gyártásának változatossá tétele és a lakosságnak nyújtott szolgáltatások bővítése érdekében. Elmondhatjuk: megvén helyiipari vállalatok nem feleltek meg elsődleges feladataikról. A hat helyiipari vállalat keretén belül jelenleg is több, mint 800 félé termék állítanak elő.

- Mi a helyzet ma a helyiiparban?
- Összegezhető-e fogalmak?
- Szorosabbra kell fűzni a kereskedelemmel
- A siker biztosítéka — a gyártás gondos előkészítése

Ezek döntő többsége közvetlenül a fogyasztóhoz jut. Csupán ebben az évben 45 új termék gyártásának bevezetését tervezítették és már az első félévben beindult 27 cikk sorozatgyártása.

Természetesen az árutermelés változatossá tétele nem lehet öncél. Össze kell egyeztetni azt a gazdaságossággal, a jövedelmezőség biztosításával. De összegezhető-e ez a két fogalom? Gyakran kezei vita tárgya ez a kérdés a helyiipar berkeiben a szakemberek, a közgazdászok körében. És akad elegendő érv pro és kontra. De a legfontosabb érv maga a szükségszerű követelmény: továbbra is gazdaságilag kell a választékokat, megpedig úgy, hogy a jövedelmezőséget is biztosítsák.

A fejlődés, a változott körülmények ellenére a helyiipar megőrizte sajátosságait. Ezekben a viszonylag kis munkamegterekben rugalmasabban átszervezhető a termelés.

het pozitív vagy negatív előjelű. Az a tény, hogy például a múlt év óta érvényes rendelkezések értelmében egyes olyan termékeknek, melyeknek előállításához kevés hasznosított anyag szükséges (vagy éppen semmit) a vállalatok „kiegyeztetnek” a kereskedelemmel — igen előnyösen. Ilyenkor a kereskedelmi egységek lemondanak a kereskedelmi haszon egy részéről a helyiipar javára, vagy fordítva, mert ezzel biztosítható a hiánycikk előállítás. Előfordul azonban, hogy a kereskedelmi szervezetek, enyhén szólva, bizalmatlanok a helyiipar termékeivel szemben. Sajnos, ez a tendencia többszörre az aradi kereskedelmi egységekre jellemző. Lehet, hogy a helyiipar sem „kopogtat” eleget a helyi kereskedelmi szervek ajtaján. De úgy vélem: a kereskedelemnek kell kenne, sőt követelnie egyre jobb és újabb cikkeket gyártásért, hiszen mindenki jól jár, ha a vásárlók igényeit, a piac szükségleteit. A tanulmány tehát az, hogy szorosabban kell fűzni a kapcsolatokat a kereskedelemmel. Vonatkozik ez mindkét félre egyaránt.

Természetesen nem lehet minden a kereskedelem rovására írni. Előfordul ugyanis az is, hogy a helyiipari vállalatok vezetői eleve elzárkóznak egyes árucikkek gyártásának bevezetésétől, anélkül, hogy meggyőződtek volna: hasznos hozzá-e annak előállítás, vagy sem. Az ilyen elzárkózás eredetét nem a szempontról („mink

kössük be a fejünket, ha nem fáj”), vagy pedig a szakmai felkészültség hiányából. Hangsúlyozni kívánom: az előbbi okokból (kényelmesség) csak ritkán mondtak le helyiipari vállalatunk egyes cikke gyártásáról. A szakmai felkészültség hiánya azonban olyan probléma, amely megoldásra vár.

Befejezésül el kell mondanom, hogy a termékek diversifikálása területén a leggyümölcsözőbb tevékenységet, a Progress vállalat fejei ki. Itt a választékok száma nagyobb, mint az összes többi öt vállalatnál együttvéve. Az aradiak közül az Electrometal gazdagította a választékot. Ezzel szemben a Mureşul vezetői „megfeledeztek” arról az elsődleges feladatról. Vonatkozik ez elsősorban a butortipusok gyártására, ugyanis az egyre növekvő igények ellenére nem gondoltak könnyebb, olcsóbb butortipusok előállítására.

SANDOR FLOREA,

a Helyiipari Vállalatok Megyei Igazgatóságának közgazdásza

Tornya

A szó hallatára lelkiszemünk előtt megjelenik a bekécs falusi képe, akácos utcákkal, mezőre ballagó emberekkel, nyikorgó gémeskútakkal. Ez romantika. A történelem időről időre átrajzolta a falu térképét, s napjainkban gyorsabb ütemben tesszük ezt. S ezt a folyamatot meg egy vasutasok nyitnak meg a határ felé. Mi tehát néhány hasábon meg sem kíséreljük ezt. Csak egy mozzanatot ragadunk ki Tornya életéből, amikor újra átrajzolja a térképet.

Tornya felé haladva a következő bekötő út baloldali hatalmas, sok lörös kőtrögepek acélkarjai, mint ha integetnének. Utamcsen lebennnek jobbra-balra és vissza a végteleen sikság felett. Rajzolja a vidék út térképét több méter mély és szélességű vízelvezető és öntözőcsatornákkal. A kép láttán pártunk főtákarának, Nicolae Ceausescu elvtárs Konstanca megyében tett munkálataitól alkalmából tartott beszédét jutott az eszembe, amelyben hangsúlyozta az öntözés és a lecsapolás gazdasági jelentőségét. A lecsapolás, az öntözés nemcsak a földet teszi termőké, hanem gyökeresen megváltoztatja a falu életét és képét.

A tornyai munkatelep csak egy kicsinyke része annak a hatalmas munkának, amely megyénkben folyik. Összesen 30 000 hektár földet fog át a 180 millió értékű állami terv. Ez a titáni munka több falut mentesít majd a tavasz vad- vízeitől, menti meg a termést a szárazságtól.

Itt, Tornyán, ahol évtizedeken

Megyénk dolgozó lelkes munkával köszöntik a X. kongresszust

Ünnepköszöntő versenyben

A Refacerea konzervgyárban, mint azt már korábban hírt adtuk nagy ütemben bontakozik ki a gyümölcs- és zöldségfeldolgozási kampány. A földműködő berendezéseket gondos kezek irányítására bízták. Így nemcsak teljesítik,

hanem túl is teljesítik feladataikat. Eddig több mint 2 140 tonna zöldséget és mintegy 2 550 tonna gyümölcsöt konzerváltak. A paradijsompaszta gyártás is jól halad. A tervezett 325 tonnával szemben 330 tonnát gyártottak már eddig.

Az ünnepköszöntő versenyben minden ifjú dolgozó részt vesz. A leginkább mégis a Hlovosva Pavel, Paul Margareta, Georgior Ioan és Cionca Teodor vezető munkaközösségek tünnek ki.

Megállók a Vagongyár II-es részlege udvarának közepén, ott, ahol a tiszteletablak helyezték el. Nézem az ünnepköszöntő arcképeit. Tekintetemmel kerestem az ismerős arcot. Csakhamar meg is találok. A fénykép alatt ez olvasható: „Brata Petru lakatos havonta 30 százalékkal haladja túl előirányzatát”.

Az előkészítő üzemszálya felé tartok, munkahelyén kerestem fel. Nincsen szükségem kalauzusra, hiszen néhány hónappal ezelőtt már írtam róla, akkor, amikor képviselő jelölnek javasolták a Nagy Nemzetgyűlésbe... Nagy megtiszteltetés volt ez számra, s a napokban újabb megtiszteltetésben részesült. Az Arad megyei pártbizottság konferenciáján küldöttnek választották a X. kongresszusra...

Az üzemszályaiban lelkes munka folyik. Versenyben dolgoznak. A közlegő pártkongresszus és hazánk negyedszázados évfordulójának tiszteletére mindenki kimagasló eredményt szeretne elérni. Az egyik satupadnál találok Brata Petrut, ezt a középmezőt, zömök, mosolygó arcú férfit. Olyan ötven év körül. Csoportvezető már évek óta. Tizenhatan dolgoznak munkacsoportjában. Kétfő kivételével mind szakkepesített lakatos.

Musca Gheorghe és Moile János is segítők, hogy minél előbb szakkepesítést nyerjen — mondja.

Afelől érdeklődöm, hogy minél többet milyen gondolatok foglalkoztatják a kongresszus előtt. — Hogy átfogó képet nyújtsak csoportom munkájáról, el kell mondanom azt, hogy mi a személyszállító vagonok ablakait ké-

sztjük főleg, de még sok más alkatrészt is gyártunk. Valamennyit alumíniumból — mutat a satupad mellett sorakozó ránkér, majd így folytatja: — Csoportom minden hónapban 25–30 százalékos túlszámítást nyújt meg. A közlegő pártkongresszus tiszteletére elhatároztuk, hogy két személyvagont alkatrészt készítsük el terven felül. Ezzel akarom meghálálni a nagy megtiszteltetést...

Brata Petru személyes példamutatással jár élen a csoportban. Eppen ezért szeretik és tisztelik munkatársai. Néhány évvel ezelőtt Munkaéremmel tüntették ki, ezennél hat rubinvörös csillagocská birtokosa.

Büszke vagyok arra, hogy részt vehetek a X. pártkongresszus munkálataiban, melyen a küldöttek megvitadják a mindannyiunk által tanulmányozott nagy fontosságú dokumentumokat... A megtiszteltetést, melyben részesültem, azaz is szeretném megőrizni, hogy augusztus elsejéig elkészítsük annak az előkészítő személyszállító vagonnak az alkatrészeit, melyet a fővárosban megartandó kiállításra küldünk el.

Hogy elhatározásukat siker koronázza, ahhoz nem fér semmi kétség, hiszen a Brata Petru vezette munkacsoport már sokszor bizonyította az évek folyamán.

Miközben ezekről a kérdésekről beszélgetünk, újabb ránkér fog be a satuba. Nem tartom fel a munkában, hiszen nagy fába vágjuk fejszénket. És elhatározást véghez is viszi a Brata Petru vezette lakatos munkacsoport...

HEGEDÜS ISTVÁN

gazdasági termelőszövetkezetek elnöke lelkesen beszél a munkálatok gazdasági jelentőségéről és, hogy a tagság miként járult hozzá gazdasági munkával a csatornahálózat kiépítéséhez.

A csatornarendszer mintegy 2000 hektár területet hálóz be. A tagság hazafias munkával tízezer köbméter sáncot ást. Ezenkívül szövetkezetünk 3,5 millió lejlet járult hozzá a munkálatokhoz.

Mit jelent a falunak a csatornarendszer építése?

Számokban nehéz kifejezni. Csak egy példát említek. Az idén

orghe Lucian csoportfelelősökkel és Pecican Cornel brigáddal, a Szakmai Iskola tanulóival, akik a KISZ felhívására jelenlétükkel válaszoltak.

Ime egy kis ismétlő abból miként fejlődik, korszerűsödik egy falu mezőgazdasága, amely szerves része egész nemzetgazdaságunknak. Románok, magyarok, szerbek. Tornya valamennyi lakója testvéri összefogással küzd a kitűzött célok eléréséért.

Ez nem romantika, ez történelmi valóság.

KOVÁCS SÁNDOR

VILÁGJÁRÓK

A mikóujfalusi kisdíjak híre már rég túljutott az ország határain. S most újabb bravurt hajtottak végre. Négy országot jártak be kerékpárral.

Mikóujfalun, a Kovácsna megyei kisközségben az országjárásnak hagyományai vannak. Két lelkes pedagógus, Fejér Ákos és Balázs Antal tradíciót teremtetett. Néhány gyermekkel kerékpárral járták az országot. A tura sikere lázba hozta a falut. A következő évben lemerészkedtek Várnáig, a botgár tengerpartra. Tavaly újabb diákcsoport Jugoszláviát és az Adriát karikázta körül. Annakidején beszámoltunk élményeikről. Idén, több, mint 5 héttel ezelőtt újra utnak indultak.

Pedig hajszálon mulott, hogy nem maradtunk itthon — meséli Fejér Ákos. Ugyanis az utolsó napokban levél érkezett Tohanból: idén nem kapunk kerékpárokat, csökkentették a reklámalapot. Néhány héttel ezelőtt vásároltunk hálozsákat, most meg biciklit is kellett venni... Aztán mégis, a kitűzött időben nekivágtunk a hét gyermekkel.

Dés, Kolozsvár, Nagyvárad, Debrecen, Nyíregyháza, Miskolc, Eger, Budapest, Győr, Pozsony, Bécs, Grác, Balatonföldvár, Siofok, Baja, Szeged, Novi-Sad, Belgrad, Versec, Temesvár, Arad, Szeged, Brassó,

Mikóujfalun — az utvonál. Aradig 3 750 kilométert tettek meg.

Most itt áll a hét napbarnított, világjárt kisdíjak. Hível Sándor és Lepedus Sándor tizenhat évesek. Ok már több túrán részt vettek. A többiek valamennyien hetedik osztályosok, először jártak külföldön. Orosz Kálmán, Nyárguly Sándor, Gábor Béla, Urszuly Antal és Varga Dávid. A rájuk zúduló élmények hatása alatt egymás szavába vágnak.

Kerékpárral négy országon át

Balatonmárádiban három napot töltöttek az uttórótdorban. Hajókatunk és focimérkőzést vívott a tábor válogatottjával. Megruháztuk őket — lelkesedik Nyárguly Sándor.

Magyar, csehszlovák, osztrák gyerekekkel barátkoztunk. Több, mint harminc címet kaptam és rengeteg jóványit — folytatja Orosz Kálmán.

muzeumot. Mi az, hogy Ecce Homo — kérdezték a fiúk Munkácsy remekműve előtt. Budapestén a srákok egy félnapot utazgattak a földalattival. Ellátogattunk az állatkertbe és a vidámparkba. Antal barátommal egy tokaji borpincebén bölcse, régi feliratot olvastunk: „A jó bor, a szép asszony és a csendes lelkiismeret, igen drága dolog!” (Mekkora igazság!) Grác közelében egy faluban a szénapadlason töltöttük az éjszakát. Reggel a gazda-

asszony sűrűn vetette a keresztet és sajnálkozott: szegénykéim, biciklivel vágnak neki a nagyvilágnak.

Bécs utcáin a pokoli autóforgalomban nagy feltűnést keltett csoportunk. Nekünk, Antalnak a muzeumok, emlékművek, a srácnak a Práter óriáskereke az egyik legmaradandóbb élmény. És még valami: Hazánk bécsi nagykövetségének személyes vendégei voltunk. Tornapácis, rövidnadragos gyerekek a követés sűppedő perszónyeges ebédjében! A diplomáciát testü-

let autóján csodáltuk meg Bécs éjszakai fényeit. Ennél nagyobb megtiszteltetés nem hiszem, hogy valaha érhet bennünket.

Hazafelé jövet fokoztuk az iramot — folytatja Balázs Antal. Volt nap, hogy 200 kilométert is legyűrtünk. Az elvesztett kalóriákat pedig bőségesen pótoltuk a pihenőkön. Aradig többek között 360 kilogramm kenyeret, 350 liter tejt, 32 kilogramm szalámit és nagyon sok csokit fogyasztottunk. „Könyvelőnk” pontosan vezeti a költségvetést. A kerékpárok kisebb hibáit a „mechanikusok” helyrehozták, a beszerzők biztosították az élelmet. Minden ment, mint a karikacsapás! Két nap múlva otthon leszünk.

Jövőre? — Krim féljéget. Szoci, Batumi, a Kaukázus, Ankara, Isztambul és Bulgárián keresztül jövőnk hazára. 1972-ben pedig Olaszországon, Svájcban keresztül Münchenig karikázunk az Olimpiász idejére. Spanyolországból és Kanadából is kaptunk meghívást, de ez még a jövő zenéje.

Balázs Antalra és Fejér Ákosra egyébként néhány nap múlva újabb kerékpártúra vár. Az Országos Pionértanács, a Sportul újságjól karöltve az ország 36 megyéjéből választotta ki azt a néhány kisdíjakot, aki Bulgáriába látogat el. A karaván vezetői a mikóujfalusi tanárok lesznek.

PUSKEL PETER

A marosmenti megyék folklórfesztiválja

Ma délután öt órakor kezdődik a Nyári Színházban (rossz idő esetén a Kulturpalotában) a marosmenti — Arad, Fehér, Harghita, Hunyad és Maros megye több, mint 1 200 műkedvelőjének folklórfesztiválja. Az esemény pártunk X. kongresszusa, hazánk felszabadulásának 25. évfordulójának tiszteletére rendezett kulturális megemlékezés sorozatába illeszkedik. Célja és tartalma: a marosmenti megyék folklórjának értékesítése, a különböző nemzetiségű dolgozók testvériségének erősítése, a megyeközi jószomszédi kapcsolatok kialakítása és a kulturális (muzeumok történelmi emlékek) megismerése.

E találkót minden évben megrendezik. Az idén június 8-án volt a megnyitója Maroshevízen. s október 25–26-án lesz zárási ünnepség Gyulafehérváron.

Ma délután öt megye legjobb együttese mutatkozik be városunk közönségének. A harghitaiek elhozták híres udvarhelyi folklór együttesüket, a hunyadiak az algyői, forrádiak és romosi táncosokat, a szászvárosi népi zenekart, a Fehér megyei és a kárpóli (Cápi) néptáncot, a petelci és viznai táncgyűteseket, valamint a cigari népi zenekart. A Maros megyei együttes pedig a Rusi-Muntii táncgyűtést. A vendéglátó aradiak műsorán fellép az almasi és világosi férfienekkar, a körszékényi, dieci, konopi, pankotai és aradi Állami Filharmonia egyesített vegyeskórusa. Román táncot mutat be a pécsai, seprősi, kárpóli, csarai művelődési otthon és a vagonyvári klub: magyar táncot a De-nius 8-án volt a megnyitója Maroshevízen. s október 25–26-án lesz zárási ünnepség Gyulafehérváron.

Ma délután öt megye legjobb együttese mutatkozik be városunk közönségének. A harghitaiek elhozták híres udvarhelyi folklór együttesüket, a hunyadiak az algyői, forrádiak és romosi táncosokat, a szászvárosi népi zenekart, a Fehér megyei és a kárpóli (Cápi) néptáncot, a petelci és viznai táncgyűteseket, valamint a cigari népi zenekart. A Maros megyei együttes pedig a Rusi-Muntii táncgyűtést. A vendéglátó aradiak műsorán fellép az almasi és világosi férfienekkar, a körszékényi, dieci, konopi, pankotai és aradi Állami Filharmonia egyesített vegyeskórusa. Román táncot mutat be a pécsai, seprősi, kárpóli, csarai művelődési otthon és a vagonyvári klub: magyar táncot a De-nius 8-án volt a megnyitója Maroshevízen. s október 25–26-án lesz zárási ünnepség Gyulafehérváron.

den megye ének- és hangszerszólístái is biztosítéka a ma délutáni sorakerülő, kitűnőnek ígérkező műsor.

A nagyszabású előadás a szépség és életérő, a jókedv és friss tehetség ösztöne megnyilvánulását foglalja keretbe. A nép évszázados alkotásai, a Maros mente völgyének és hegyeinek dalban, táncban, viseletben összegeződő művészet eddigi együtt sohasem látott szintézisét igéri.

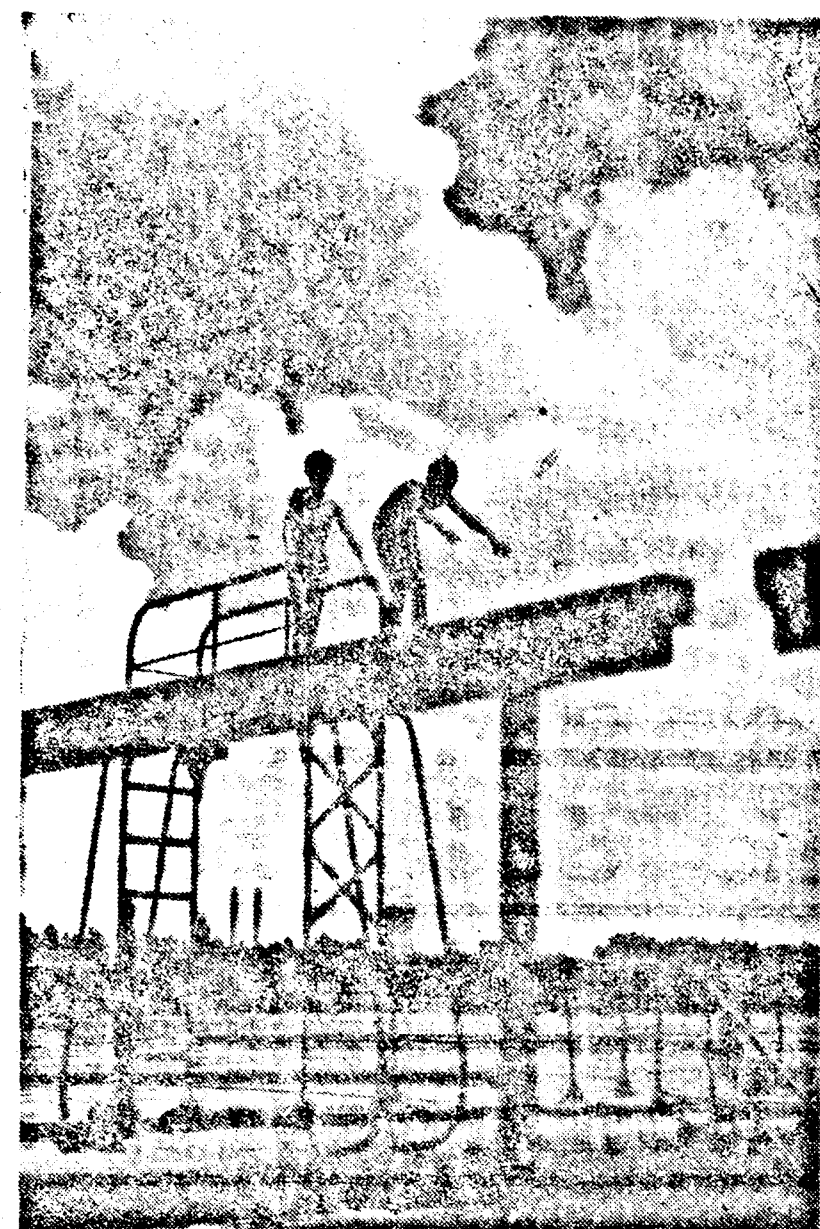
A mai nagy Találkozó Arad művelődési szellemi életének eseménye, a román és együttlő nemzetiesség testvéri összefogásának gazdag folklórkinésinek bemutatója lesz.

Jogos izgalommal s büszke elégtelével várjuk és köszöntjük a tudásukat, rátermettségüket biztató, mint 1 200 műkedvelőt és eszmegazdag előadásukat.

(m. i.)

Pillanatkép az autoszerviz állomásról

Labdarúgóink Menyházán Levelek — válaszok

— A textilgyári labdarúgókat könnyen megtalálja — nyugtatott meg Menyházán az egyik nyaraló. — Menjen csak toronyigant a nyugat felé, ott lesznek valahol. Szót fogadtam. Az ÚTA játékosok éppen edzésre gyűlekeztek. Nem a legrosszabb hangulatban. Óvatosan lépkedtek lefelé a lépcsőn, s közben nagyokat nyögtek. — Jaj, a hátam! — A derekam! — Te csak ne panaszkodj! — szól rá Pozsonyi a derekát tapogató Brososzi Lacira. — Nem szűgyel-magad? Fiatal vagy. Nyugni csak nekünk szabad, öregeknek. — Egy elspottoló nem nyaralhat — figyelmeztetem a kitűnő közep-hátvédet. — Az elspottoló... — Elspottoló? Talán: épp, hogy él a sportoló. Olyan izomlázam van, hogy alig látok. — Hja, a dicsőséget meg a többi nem adja ingyen, meg kell szenvedni érte! — Na, de énnyre?! — nyug jel panaszosan Bakos. Leretter jön. Frissen, fiatalosan. — Mi újság, öreg? Neked nincs izomlázod? — Gyorsan legyint, továbbmegy. De nekem meg odaszaga: — Aliq allok a labamra, csak hogy én nem hagyhatom el magam. — Leretter? O bírná a legjobban az iramot — tanuskodik Dumitrescu Nicolae edző. — Pedig tegnap ünnepeltük meg a 36. születésnap-ját! Keményen dolgozunk, nem babra megy a játék. Az ÚTA július 18-a óta tartoz-kodik Menyházán. Dumitrescu Nicolae és Reinhardt János edzők nap-on két edzést tartanak, mely-ken a következő játékosok vesznek részt: Gornea, Bătrina, Moric (ka-pusok), Băro, Brădescu, Bakos, Pozsonyi, Căzăo II., Brososzi, Kiss, Dobay (háttérdek), Axente, Petescu.

Leretter (fedezetek), Schiopu, Atodiresi, Sima, Domide, Dumitrescu, Regop (csatárok). Mof — betegsége miatt — csak később kapcsolódik be a munkába. A piros-fehér együttes labdaru-gói homokszákkal szaladgálnak a menyházai domboldalakon, 30 ki-lós súlyok emelgetnek, vízpoloz-nak stb. — Gyorsítottunk az ütemen — mondják az edzők — augusztus 4-én Belgiumba utazunk. Első, másod-ik és harmadik ligás csapatok lesznek az ellenfeleink. — Kik sikerült leigazolniuk? — Egyelőre senkit. Taralungă, ugy látszik, meggondolta magát. Azt hallottuk, aláírt a Craiova U-niversitátnak is, aztán meg vizs-zsament a Progresulhoz... — Nem valami jellemes dolog tőle! — Nem, Regpet sem akarja ki-adni a Temesvári Ripensia, csak Schwartz és Brădescu ellenében, akik sikeresen felvették a Test-nevelési főiskolára. De Brădescu-ra nekünk is szükségünk van... — Moricót kiadta a Minerul? — Meggyeztünk a nagybányá-akkal, hogy két mérkőzést ját-szunk velük a kápos kiadása el-lenében. Az első találkozóra, au-gusztus 3-án, Aradon kerül sor. Reméljük, addig Dembrowski ü-gye is tisztázódik.

— Tényleg szükségük van a ro-zécsaparra? Be fog kerülni a csa-patba? — Mindenki egyforma esélyek-kel indul. Az játszik, aki a legjob-ban lesz. Ez egyébként a töb-biekre is vonatkozik. — Milyen célkitűzésekkel vag-nak neki az új idénynek? — Szeretnénk az első öt csapat között végezni a bajnokságban, to-rábbjutni a Bajnokságotok Euro-pa Kupájában, hat játékost adni a különböző országos válogatottakba, tovább csiszolni a csapat össz-játékát, növelni ütőképességét, ered-ményességét. Ennyi elég? — Elég — nyugtatom meg. Aztán elkezdődik az edzés. A nyugosok elhalkulnak, az izzság-ot a játékosok meztén. A meny-házai nyaralók csodálkozó áttitult állják körül a textilgyári labdaru-gókat. Elismerően bólogatnak. En is. Az erő- és állóképesség-fejlesztő gyakorlatok után előkerül a labda is. A játékosok arca egycsapásra felderül, elfelejtik az izomlázát is. — Ez az igazi! — mondja Bakos István, az ÚTA csapatkapitánya. — Focit nélkül unalmas az élet. Már alig várjuk a mérkőzéseket. Nemi szorongással nézünk az új idény-ele. Nagy a felelősség! Ahogy mon-dani szokás: „rajtunk a világ sze-mé.”

Mészár Lajos, Arad, (Progresul). Panasztát kivizsgáltuk. A harmadik váltásban ledolgozott időért jogos a 15 százalékos többletteljavadalma-zás. Juniusban azonban részlegve-zetőjük, Bodea Constantin „elfelej-tette” könyvlni ezeket az órákat. Ottjártunkkor Cioroianu Stefan, a munkaszervezési és normázási hi-valt főnöke felelősségre vonta ez-ért Bodea Constantint és utasítot-ta: kérje írásban a jogok utólagos kifizetését. Egyben ígéretet tett, hogy Önök pár nap múlva meg-kapják a pénzt. Más a helyzet a tejjel. Igaz, hogy a jégvárakban, a kompresszorok mellett dolgozók tejet kapnak vé-dőitként. De nem mindenütt. csupán ott, ahol a levegő szenn-yveződése a meg nem engedettnél magasabb fokú. Ennek megállapi-tása az Egészségügyi Felügyelőség feladata. Persze a szükséges labo-ratóriumi méréseket csak akkor végzik el, ha erre felkérlik őket. Ezt az új, mintegy másfél hónap-ja létesített jégvárban eddig el-mulasztották. Most, javaslatunkra

Rotaru Alexandru munkavédelmi felelős megígerte: késedelem nél-kül kéri az illetékeseket, hogy vé-gezze el az ellenőrzést. Reméljük: a laboratóriumi vizsgálat hamar-o-san megtörténik és ha kiderül, hogy Önnek és két munkatársának jár tej a munkahelyén, akkor meg is kapják azt. Sz. J. Egy szorgalmas olvasónak és előfizetőnek, Arad. A lakbérserző-dés 5. pontja előírja, hogy mind-a-zok, akik állami házban laktak és elhanyagolják az esedékes ösz-szeget kiegyenlítani, utólag bünt-teletet fizetnek. Megjegyeznünk kívánjuk, hogy a büntetést kitevő összeg — a ren-delkezők értelmében, a mulasz-tástól eltelt napok számának ará-nyában növekszik. Amennyiben ön sokalja az összeget, az újrakiszá-mítást a lakaskarbantartó hivatal köz-pontjában (ILLA, str. Hunedoarei 42.) elvégzik.

VERSENY-PÁLYÁZAT

Az Újságíró Szövetség a Fotóriporterek Egyesületével fehérek-fekete és színes sajtó-fénykép-kiallítást rendez a fel-szabadulás 25. évfordulója tisz-teletére. Negyedszázados kép-feliratok témával. A kiállítás anyagát verseny alapján válo-gatják össze. Pályázhatnak az összes központi és helyi kiadványok fotóriporterei, va-lamint önkéntes levelezői.

A kiállítás tükörözi kívánja népünk nagyszerű vívmányait, a szocialista Románia sokolda-lu fejlődését az utóbbi 25 esztendőben.

A részvételi feltételek a kö-vetkezők: minden részvevő legfeljebb öt darab fehér-feke-te (30x40 cm) és három színes fényképet (30x40 vagy 18x24 cm) küldhet be két példány-ban. Fotomontázst is be lehet nyújtani maximum hat fehé-r-fekete vagy színes képből 18 —24 cm méretben, szintén két példányban. A fényképek hát-lapján fel kell tüntetni a kép-felírást, a szerző családi nevét és keresztnévét, valamint azt, hogy milyen kiadvány munkatársa, illetve külmunkatársa.

A pályázni kívánók augusztus 5-ig küldhetik be a fény-képeket az Újságíró Szövetség székházába (București, Calea Victoriei 163, szecioral I) az a-lábbi megjegyzéssel: „Pentru expozitiia Inscriptii la un sfert de veac. A beküldött munká-kat az Újságíró Szövetség ál-tal összeállított zsűri bírálja el.

A legjobb alkotások az alá-bbi jutalmakban részesülnek: I. díj 3500 lej; II. díj 2800 lej. III. díj 2000 lej; három dic-sé-rő oklevél egyenként 1000 lej értékben; valamint más jutal-mak.

KÁNIKULA

(KELEN FERENC felvétele)

Az Országos Turisztikai Hivatal már most szerződést kötött több külföldi turisztikai irodával a jövő évi turisták fogada-sával kapcsolatban. Így például osztrák, nyugatnémet, len-gyel és svéd partnerekkel kötött megállapodások alapján jö-vőre az illető országokból mintegy 23 000 turista látogat el Efori-a, Mangaliara, Herkulesfürdőre, Szovatára, Olănestire, Sănlăre, Tusnadra, Vatra Dornei-re, Felix-fürdőre és más üdülőhelyekre. (Agerpres)

VERSENY-PÁLYÁZAT

Az Újságíró Szövetség a Fotóriporterek Egyesületével fehérek-fekete és színes sajtó-fénykép-kiallítást rendez a fel-szabadulás 25. évfordulója tisz-teletére. Negyedszázados kép-feliratok témával. A kiállítás anyagát verseny alapján válo-gatják össze. Pályázhatnak az összes központi és helyi kiadványok fotóriporterei, va-lamint önkéntes levelezői.

A kiállítás tükörözi kívánja népünk nagyszerű vívmányait, a szocialista Románia sokolda-lu fejlődését az utóbbi 25 esztendőben.

A részvételi feltételek a kö-vetkezők: minden részvevő legfeljebb öt darab fehér-feke-te (30x40 cm) és három színes fényképet (30x40 vagy 18x24 cm) küldhet be két példány-ban. Fotomontázst is be lehet nyújtani maximum hat fehé-r-fekete vagy színes képből 18 —24 cm méretben, szintén két példányban. A fényképek hát-lapján fel kell tüntetni a kép-felírást, a szerző családi nevét és keresztnévét, valamint azt, hogy milyen kiadvány munkatársa, illetve külmunkatársa.

A pályázni kívánók augusztus 5-ig küldhetik be a fény-képeket az Újságíró Szövetség székházába (București, Calea Victoriei 163, szecioral I) az a-lábbi megjegyzéssel: „Pentru expozitiia Inscriptii la un sfert de veac. A beküldött munká-kat az Újságíró Szövetség ál-tal összeállított zsűri bírálja el.

A legjobb alkotások az alá-bbi jutalmakban részesülnek: I. díj 3500 lej; II. díj 2800 lej. III. díj 2000 lej; három dic-sé-rő oklevél egyenként 1000 lej értékben; valamint más jutal-mak.

Filmek

MURESUL: A tábornokok éj-szakája (10, 12, 30, 17, 30, 20, kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben).

STUDIO: Fogatkozás (10, 12, 15, 17, 19, 21, kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben).

VICTORIA: A fekete rubin átka (11, 14, 16, 18, 20).

IFUSAGI: Rio Bravo (11, 16, 19, kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben).

PROGRESUL (Ujarad): Judoka, titkos ügynök (16, 18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): A feld-marsalló (19).

CFR (Grădiste): Egy szobaur vállomási (17, 19).

MIKELAKA: A meg nem ér-tett (19).

A VIDEKI MOZIK MÚSORA

KURTOS: Beckett.

SEBES: Alomkergetők.

PANKOTA: Vigyázzanak az autóbuszra.

NAGYLAJ: Az elátkozott hegy böice.

LIPPA: A mesterség kockáza-tai.

RADNA: Smigoran titkos be-mutatók.

KISJENŐ: Családapá.

BOROSJENŐ: A kis szőkevény.

PECSKA: Adio, Gringo.

SZENTANNA: A pasa.

VINGA: Hamupipőke cipője.

VILAGOS: A XII. dosszié.

KÖRÖSBÖKENY: Nem akarok megházasodni.

Tájékoztató

ujdonságai. — 14—19 Vasárnapi estrádműsor: — 19.20 Slágerek — 20.05 Népi muzika. — 20.30 Emi-nescu-vers. — 20.35 A mamajai dalfesztivál közvetítése. — 23—5 Szórakoztató- és tánczene.

BUKAREST II.

6—8.15 Szórakoztató zené. hírek.

8.15 Gyermekeknél. — 9.10 Zenés egyveleg. — 10.20 Operaszínek. — 10.40 A hetedik művészet. — 11 Vasárnapi hangverseny. — 14.05 Híres énekesek. — 14.30 Könnýű-zené. — 16.30 Népi muzika. — 17.30 Rjussai adás. — 18.30 Mo-zart 40. szimfóniája. — 19.20 Mini-színház. — 19.56 Sláge-rek. — 21.40 Tánczene. — 22.40 Vers-studio. — 23.45 Rav Charles énekel. — 24—1 Szimfonikus zené.

A bukaresti rádió magyar nyelvű adása

Reggel: 10—10.20-ig bel- és kül-politikai hírek, népi- és könnyűze-ne a 231. 330 és 397 méteres hullám-hosszon.

Délután: 16.30—17.15-ig vasár-napi mozaik. Kulturális szórako-ztató műsor.

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, július 27-én gyenge-n változó idő, jobbra felhős égbol-tal. Egy-két helyen záporosó, zivatar lehetséges. Méréseket, a zivatarok idején megeléknülő déli, délkeleti szél. A hőmérséklet lassan csökken. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12—16, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 25 és 29 fok között válto-zozik.

A következő két napon borult égbolt, helyi eső, záporosó, zivatar lehetséges. A hőmérséklet alig válto-zik.

temesvári villamos-energia elosztó vál-lalat aradi osztálya

Vörös Hadsereg utja 65—71. szám.

jelölteket keres

a vállalat szakmai iskolájába, az 1969—1970-es iskolai évre. a transzfórtótelepi és háló-zati villanyszerelő mesterseg elsajátítására.

Jelentkezhettek az általános iskolák nyolc osztályát elvé-gzett, 18 évesnél nem idősebb fiatalok. Beiratkozáshoz az a-lábbi okmányokat kell bemu-tatni:

- típuskérvény;
- az általános iskola elvég-zéséről szóló bizonyítvány (e-redeti);
- születési bizonyítvány (e-redeti és másolat);
- vér- és tüdővizsgálat e-redményéről szóló igazolás;
- a jelölt egészségügyi ke-rület bocsátott ki.

A felvételi vizsgát 1969. szeptember 3. és 10. között tartják. Tárgyak: matematika és román nyelv (írásbeli és szóbeli).

Beiratkozni lehet a vállalat személyzeti osztályán, naponta 11—15 óra között, július 25-től kezdve. Ugyan ott minden to-vábbi felvilágosítást is megad-nak.

Az iskola időtartamára la-kást, teljes ellátást, felszerelést, ruházatot és vasuti jegyeket biztosítanak. A lakhelytől az iskoláig vagy a gyakorlat he-lyére. (456)

VERSENY-PÁLYÁZAT

Az Újságíró Szövetség a Fotóriporterek Egyesületével fehérek-fekete és színes sajtó-fénykép-kiallítást rendez a fel-szabadulás 25. évfordulója tisz-teletére. Negyedszázados kép-feliratok témával. A kiállítás anyagát verseny alapján válo-gatják össze. Pályázhatnak az összes központi és helyi kiadványok fotóriporterei, va-lamint önkéntes levelezői.

A kiállítás tükörözi kívánja népünk nagyszerű vívmányait, a szocialista Románia sokolda-lu fejlődését az utóbbi 25 esztendőben.

A részvételi feltételek a kö-vetkezők: minden részvevő legfeljebb öt darab fehér-feke-te (30x40 cm) és három színes fényképet (30x40 vagy 18x24 cm) küldhet be két példány-ban. Fotomontázst is be lehet nyújtani maximum hat fehé-r-fekete vagy színes képből 18 —24 cm méretben, szintén két példányban. A fényképek hát-lapján fel kell tüntetni a kép-felírást, a szerző családi nevét és keresztnévét, valamint azt, hogy milyen kiadvány munkatársa, illetve külmunkatársa.

A pályázni kívánók augusztus 5-ig küldhetik be a fény-képeket az Újságíró Szövetség székházába (București, Calea Victoriei 163, szecioral I) az a-lábbi megjegyzéssel: „Pentru expozitiia Inscriptii la un sfert de veac. A beküldött munká-kat az Újságíró Szövetség ál-tal összeállított zsűri bírálja el.

A legjobb alkotások az alá-bbi jutalmakban részesülnek: I. díj 3500 lej; II. díj 2800 lej. III. díj 2000 lej; három dic-sé-rő oklevél egyenként 1000 lej értékben; valamint más jutal-mak.

KÁNIKULA

(KELEN FERENC felvétele)

Az Országos Turisztikai Hivatal már most szerződést kötött több külföldi turisztikai irodával a jövő évi turisták fogada-sával kapcsolatban. Így például osztrák, nyugatnémet, len-gyel és svéd partnerekkel kötött megállapodások alapján jö-vőre az illető országokból mintegy 23 000 turista látogat el Efori-a, Mangaliara, Herkulesfürdőre, Szovatára, Olănestire, Sănlăre, Tusnadra, Vatra Dornei-re, Felix-fürdőre és más üdülőhelyekre. (Agerpres)

VERSENY-PÁLYÁZAT

Az Újságíró Szövetség a Fotóriporterek Egyesületével fehérek-fekete és színes sajtó-fénykép-kiallítást rendez a fel-szabadulás 25. évfordulója tisz-teletére. Negyedszázados kép-feliratok témával. A kiállítás anyagát verseny alapján válo-gatják össze. Pályázhatnak az összes központi és helyi kiadványok fotóriporterei, va-lamint önkéntes levelezői.

A kiállítás tükörözi kívánja népünk nagyszerű vívmányait, a szocialista Románia sokolda-lu fejlődését az utóbbi 25 esztendőben.

A részvételi feltételek a kö-vetkezők: minden részvevő legfeljebb öt darab fehér-feke-te (30x40 cm) és három színes fényképet (30x40 vagy 18x24 cm) küldhet be két példány-ban. Fotomontázst is be lehet nyújtani maximum hat fehé-r-fekete vagy színes képből 18 —24 cm méretben, szintén két példányban. A fényképek hát-lapján fel kell tüntetni a kép-felírást, a szerző családi nevét és keresztnévét, valamint azt, hogy milyen kiadvány munkatársa, illetve külmunkatársa.

A pályázni kívánók augusztus 5-ig küldhetik be a fény-képeket az Újságíró Szövetség székházába (București, Calea Victoriei 163, szecioral I) az a-lábbi megjegyzéssel: „Pentru expozitiia Inscriptii la un sfert de veac. A beküldött munká-kat az Újságíró Szövetség ál-tal összeállított zsűri bírálja el.

A legjobb alkotások az alá-bbi jutalmakban részesülnek: I. díj 3500 lej; II. díj 2800 lej. III. díj 2000 lej; három dic-sé-rő oklevél egyenként 1000 lej értékben; valamint más jutal-mak.

Filmek

MURESUL: A tábornokok éj-szakája (10, 12, 30, 17, 30, 20, kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben).

STUDIO: Fogatkozás (10, 12, 15, 17, 19, 21, kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben).

VICTORIA: A fekete rubin átka (11, 14, 16, 18, 20).

IFUSAGI: Rio Bravo (11, 16, 19, kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben).

PROGRESUL (Ujarad): Judoka, titkos ügynök (16, 18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): A feld-marsalló (19).

CFR (Grădiste): Egy szobaur vállomási (17, 19).

MIKELAKA: A meg nem ér-tett (19).

A VIDEKI MOZIK MÚSORA

KURTOS: Beckett.

SEBES: Alomkergetők.

PANKOTA: Vigyázzanak az autóbuszra.

NAGYLAJ: Az elátkozott hegy böice.

LIPPA: A mesterség kockáza-tai.

RADNA: Smigoran titkos be-mutatók.

KISJENŐ: Családapá.

BOROSJENŐ: A kis szőkevény.

PECSKA: Adio, Gringo.

SZENTANNA: A pasa.

VINGA: Hamupipőke cipője.

VILAGOS: A XII. dosszié.

KÖRÖSBÖKENY: Nem akarok megházasodni.

Tájékoztató

ujdonságai. — 14—19 Vasárnapi estrádműsor: — 19.20 Slágerek — 20.05 Népi muzika. — 20.30 Emi-nescu-vers. — 20.35 A mamajai dalfesztivál közvetítése. — 23—5 Szórakoztató- és tánczene.

BUKAREST II.

6—8.15 Szórakoztató zené. hírek.

8.15 Gyermekeknél. — 9.10 Zenés egyveleg. — 10.20 Operaszínek. — 10.40 A hetedik művészet. — 11 Vasárnapi hangverseny. — 14.05 Híres énekesek. — 14.30 Könnýű-zené. — 16.30 Népi muzika. — 17.30 Rjussai adás. — 18.30 Mo-zart 40. szimfóniája. — 19.20 Mini-színház. — 19.56 Sláge-rek. — 21.40 Tánczene. — 22.40 Vers-studio. — 23.45 Rav Charles énekel. — 24—1 Szimfonikus zené.

A bukaresti rádió magyar nyelvű adása

Reggel: 10—10.20-ig bel- és kül-politikai hírek, népi- és könnyűze-ne a 231. 330 és 397 méteres hullám-hosszon.

Délután: 16.30—17.15-ig vasár-napi mozaik. Kulturális szórako-ztató műsor.

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, július 27-én gyenge-n változó idő, jobbra felhős égbol-tal. Egy-két helyen záporosó, zivatar lehetséges. Méréseket, a zivatarok idején megeléknülő déli, délkeleti szél. A hőmérséklet lassan csökken. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12—16, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 25 és 29 fok között válto-zozik.

A következő két napon borult égbolt, helyi eső, záporosó, zivatar lehetséges. A hőmérséklet alig válto-zik.

temesvári villamos-energia elosztó vál-lalat aradi osztálya

Vörös Hadsereg utja 65—71. szám.

jelölteket keres

a vállalat szakmai iskolájába, az 1969—1970-es iskolai évre. a transzfórtótelepi és háló-zati villanyszerelő mesterseg elsajátítására.

Jelentkezhettek az általános iskolák nyolc osztályát elvé-gzett, 18 évesnél nem idősebb fiatalok. Beiratkozáshoz az a-lábbi okmányokat kell bemu-tatni:

- típuskérvény;
- az általános iskola elvég-zéséről szóló bizonyítvány (e-redeti);
- születési bizonyítvány (e-redeti és másolat);
- vér- és tüdővizsgálat e-redményéről szóló igazolás;
- a jelölt egészségügyi ke-rület bocsátott ki.

A felvételi vizsgát 1969. szeptember 3. és 10. között tartják. Tárgyak: matematika és román nyelv (írásbeli és szóbeli).

Beiratkozni lehet a vállalat személyzeti osztályán, naponta 11—15 óra között, július 25-től kezdve. Ugyan ott minden to-vábbi felvilágosítást is megad-nak.

Az iskola időtartamára la-kást, teljes ellátást, felszerelést, ruházatot és vasuti jegyeket biztosítanak. A lakhelytől az iskoláig vagy a gyakorlat he-lyére. (456)

Több felelősségérzetet

A gabona betakarítás időszakában számos tévedést tettünk a üzveszély megelő-ésére. Ennek ellené-s gyakran tapasztal-atok mulasztások.

Az esetek többségén az állami gépesít-állatok nem készí-ttek elő kellő ala-ossággal a kampány munkálataiban működő épkeket. Tucatjával ra-ülható olyan traktor, melyből csorog a mo-rina. Nem szükséges észleles magvázat-anak bizonyítására, ogv ilyen esetekben közözt mértékben annál a tűzveszély, angsulvozni kívánom, ogv jócskán akad éki-ész és traktorok, aki-em törekvés kellő felelősségérzettel a üzveszély megelő-zésére. Sajnos számos ha-

sonló példát említhet-nék. De most csak e-gyet teszok szóvá. A kürtösi Állami Gépe-sítő Vállalat máscai részlegén 20, ugymond ellenőrzött traktor kö-zül csak egyetlen volt kifogás-alan állapotban, a többin különböző hibákat fedeztek fel, különösen a motorina ráplálással kapcsolat-ban. Hasnótló rendelle-nességeket fedeztünk fel Ujaradon. Pécs-kán, Szentannán és máshol.

Számos traktort ü-zemeltetnek szikravédő nélkül, ami szintén ve-szélyt rejt magában.

Olyan traktort is találunk, amelynek nem megfelelő a tűz-oltó berendezése. „Pel-dáknént” ismét a kürtö-si Állami Gépesítő Vá-

lalat szentmártoni és máscai részlegét emlí-tettük.

Másik jelenség, hogv nem valamennyi te-hergépkocsit készítet-tek elő a betakarítási kampányban ér-vényben lévő rendel-kezőknek megfelelő-en. Így például hiány-zik a tűzoltó készülék, vannak gépkocsive-zetők, akiket nem ké-pezték ki. Faludi Á-dám, a 21. Arad 1209-es jelzésű gépkocsi sofőre (szentmártoni mtsz.) nem ért a tűz-oltószerszámok keze-léséhez. Vitélár Mihai a 21. Arad 1566 jel-zésű tehergépkocsi ve-zetője (máscai mtsz.) nem rendelkezik a nyári kampányban vál-működéshez szükséges bizonyítvánnyal és kö-

vetkezésképpen gépkoc-siát nem látták el a szükséges felszereléssel.

A gabonabálákban létesített tűzveszély-el-hárító őrhelyek jó né-hány helyen csak for-málisak, nem tartják be a hivatalos intéz-kedések előírásait (szép-falusi, szentmártoni, zarándi és más mtsz-ek).

Gyors ütemben vég-zik az aratást. Közle-leségünk hangsúlyo-zottan felhívni az ál-lami gépesítő vállal-atok, az állami mező-gazdasági vállalatok, az mtsz-ek vezetőségeinek figyelmét, hogy sür-gősen intézkedjenek az említett rendelkezé-ség megszüntetéséről a tűzveszély megelő-zése érdekében.

JANIK SÁNDOR

Rádió

Vasárnap, július 27.

BUKAREST I.

6.05—9 Reggeli szórakoztató mű-sor. hírek. Közben falumisor. — 9 Asszonyoknak. — 9.40 A hegyektől a tengerig — slágerparádé. — 12 Mindenről, mindenkinek. — 13 Sport. — 13.15 A hét könnyűzene

Rádió

Vasárnap, július 27.

BUKAREST I.

6.05—9 Reggeli szórakoztató mű-sor. hírek. Közben falumisor. — 9 Asszonyoknak. — 9.40 A hegyektől a tengerig — slágerparádé. — 12 Mindenről, mindenkinek. — 13 Sport. — 13.15 A hét könnyűzene

Rádió

Vasárnap, július 27.

BUKAREST I.

6.05—9 Reggeli szórakoztató mű-sor. hírek. Közben falumisor. — 9 Asszonyoknak. — 9.40 A hegyektől a tengerig — slágerparádé. — 12 Mindenről, mindenkinek. — 13 Sport. — 13.15 A hét könnyűzene

Rádió

Vasárnap, július 27.

BUKAREST I.

6.05—9 Reggeli szórakoztató mű-sor. hírek. Közben falumisor. — 9 Asszonyoknak. — 9.40 A hegyektől a tengerig — slágerparádé. — 12 Mindenről, mindenkinek. — 13 Sport. — 13.15 A hét könnyűzene

SZÓ ÉS TETT

II. alföldi 120. évfordulójáról beszélünk, holott világos: halhatatlan életének egyik mozzanatát foglaljuk emlékező szónoklatokba, cikkekbe.

1849. július 31. csak az akták szerint halálának a napja. A nemzet és a világ tudatában százszor inkább ezen a napon kezdődött élete. Ifjú, tüzes élete, amely nem ismeri már a gúncoskodást, rágalmat, rövidlátó politikuskok és rövidesű pályatársak szokatlanját — életművének élete.

Kiskörös, ahol született, még nem egy magyar olvasója előtt is — ismeretlen, Fehéregyháza, ahol utoljára láttuk, már régan pantheonná vált népek és kultúrák emlékezetében.

Életét vesszük számba. Életünk vesszük számba.

Petőfi, minden bátyján és mítosz esküdt ellenségét csak egyfeléppen lehet ünnepegni. Tánadással. Összint férfi-beszéddel, másképpen minden mazzsa, anakronizmusá vált.

Egyezik-e a szó a tettel? Talál-e az élet az eszménnyel? Gondolatunk kifejezik-e a kort, amelyben élünk, vagy „holdvilágos emberek” vagyunk, régi babonák, régi erkölcsök, régi gyvaságok foglyai.

Vigyázzunk, amikor a válszt megadjuk. Petőfi a vagy-vagy embere, költőnek, önmaga és mások megítélésének egyaránt végtelen. Ismeretlen előtt a de... Az igaz, de; nem igaz, de-szerű mellébeszélés.

Amikor forradalomról, népszolgálatról, nemzetek és nemzetiségek egyenjogú testvességéről van szó, kitérő, félmegoldás, ködösítés nem létezik számunkra.

Nem létezhet számunkra sem. Vigyázzunk, amikor szeltemet idézzük. Nagyharagu ember ő, ha szavai hamisan cseengenek szánkban átdől ego tekintetével.

A költő a világban

Az emberről azt mondják, anyanyiszor több, ahány nyelvet többet beszél. A vers más ajku költő tollán újajled, nem maga lesz több, hanem másokat tesz többé. Egyetemessé válik, az emberiség közkinésévé.

A magyar űstökös végigszágul-dotta az emberi univerzum eg-boltját, néhány évtizeddel halála után verseit románul, szerbül, szlovákul, németül, franciául és a világ ki tudja még hány nyelven szavalták. Életműve szököárként terjedt kelet és nyugat felé. Először azok skandálák saját nyelvükön sorait, akiket összekapcsolt a mosfoha történelem sorsközössége, akik nemcsak látni, de érezni tudták a magyar géniusz lángolva lázadó szavait — a kis dunai népek költőit.

Románra már 1865-ben G. Mărchisú és I. Sc. Bădescu fordított verseit. De a tulajdonképpeni ro-

mán Petőfi-kultuszt Constantin Dobrogeanu Ghera lenniti előre a XIX. század alkonyán, az egyre jobban kiteljesedő munkásmozgalom éveiben. Alexandru Toma után St. O. Iosif és Octavian Goga lapozzák szeretettel életművének lapjait és ültetik át román nyelvre egyre több versét. Az általuk megkezdett munkát folytatja napjainkban Eugen Jebeleanu és Mihai Beniuc.

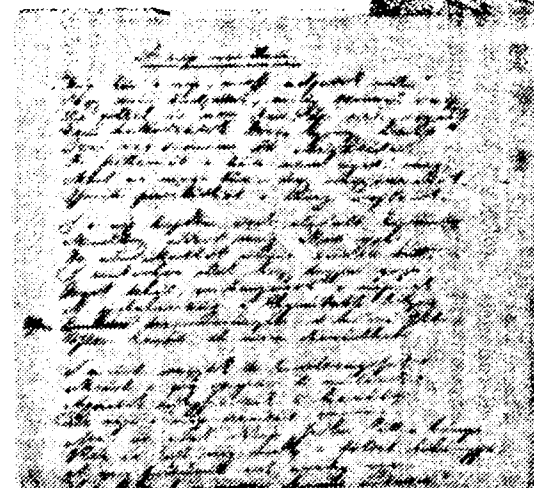
Van egy milliós példányszám-ban keringő olajfésztény: morozus táj közepén hátracsukló zsinoros mentés férfi — „Petőfi halála”. Moldva falvait járva számtalan házbán meg lehet találni ezt a képet. „O a költő, aki meghalt a forradalomért” — magyarázzák az odavalósiak.

Petőfi százhusz évvel halála után az egész emberiségé. Az eszmé, amelyért élt és írt, és amelyért meghalt nem egyetlen népe, mindazoké, akik sóvárogják tegnap és sóvárogják ma a szabadságot.

ZNOROVSKY
ATTILA

SZENDREY JÚLIA

János
vitéz
(1844)A
nép
névében
(1847)

Aztán a csatater különböző pontjain láttuk. A leégett falu szelen egy sütkömencen ült, zsebkönyvébe jegyeztet. Felőragig egy árokid karfáján könyökölt. Később a tűzrekhez ment, egy lecsapódó ágyugolyó porfellegbe takarta; kabátujjával hosszasan törölgette

is, az egész arcvonal menekül. Kiáltások hangzottak: be vagyunk kerítve! A költő balra pillantott; futott a vezérkar, maga a merész kis öreg is; erre szó nélkül megfordult és ő is futni kezdett.

Ami ezután következik: mint a megszakadt filmszalag ugráló,

Orült verengzés kezdődött; az oroszok Szkarjatin és hétszáz bajtársuk eleste miatt nem ismertek hadifoglyot. Aztán iszonyu embervadászat: a katonák az elesetteket kifosztathatták. Az orvos a dombról visszajárlatva, még látni vélte a költőt, amint az országút fedelén fölve, szétterjesztett ingujjakkal, lengő zubbonyában menekült. Aztán utolsóként ő is szem elől veszítette.

Az orosz fegyverkezési oktatás szerint a pikát a legnagyobb felületet nyújtó, legpuhább testrésze, a gyomorba kell döfni.

A költő, amikor a lovak már sarkát tiporított, a valóságosság szerint szembe fordult az üldözőkkel. Polgári ruhában volt, semmi fegyver nála. Megpróbált szóval hatni a támadókra? Értett a nyelviükön. A szláv vértesszerek, vagy az ugor nyelvtelvények azonban többre becsültek elel-nél a rajta lévő ruhát s azt, amit zsebeiben sejtettek.

Mondjátok, az édesanyának, hogy legkedvesebb fia valahol messze meghalt Nem hiszi el. S ha észlel nagysokára betöröl, ki is, szívében az első éltlenkező hirre, a legképtelenebbre is jut-ébred a remény. A nemzet ült-zedek mulla is lázkepeket tal. Fényes nappal egyszer Kolozsvár

a néppel
tűzön-vízen át
1849
1969Beszél a fákkal
a bús őszi szél...

Beszél a fákkal a bus őszi szél, Halkan beszélget, nem hallhatni meg; Vajon mit mond nekik? beszédre A fak merengve rázzák fejüket. Del s est között van az idő, nyugtázom A pamlagon végig kényelmesen... Keblemre hajtva fejecskéjét, alszik Kis feleségem mélyen, csendesen.

Egyik kezemben édes szendergöm Széledően hullámzó kebele. Másik kezemben imakönyvem: a Szabadságharuk története! Minden betűje üstökösillagként Nyargal keresztül magas lelkeimen... Keblemre hajtva fejecskéjét, alszik Kis feleségem mélyen, csendesen.

Arany esal s ostor kerget tégedet A zsarnokot megvinni, szolgánép, És a szabadság? egyet mosolyog. S mind, aki hiva, a harcterre lép, S érte, mint a szép lyánytól viragot, Sebet, halált oly jökedvvel veszen... Keblemre hajtva fejecskéjét, alszik Kis feleségem mélyen, csendesen.

Hány drága élet hullt már érted el, Oh szent szabadság! és mi haszna van? De lesz, ha nincs: tied a diadal Majd a csatának utolsóiban, S halottaidért bosszút is fogsz állni, S a bosszualias retentő leszen!... Keblemre hajtva fejecskéjét, alszik Kis feleségem mélyen, csendesen.

Vérpanoráma leng előttem el, A jövőd-kor jelenéseit, Saját vérok tavába fulnak be A szabadságnak ellenségei!... Egy kis mennydörgés szívem dobogása. S villámok futnak által fejemen. S keblemre hajtva fejecskéjét, alszik Kis feleségem mélyen, csendesen.

pacan megy el szeme előtt a meglevenédeit kísértet, máskor a Balaton partján. Halála után harminc évvel, egy kalandor nagy-on is átlátszó hazudozására, gyűrtő lidércálomban milliók lát-ják egy szibériai olombánya me-lyén, ősz fejjel, megroppant de- rékkel A szeretet arányban nő a vagy: ő, ha visszatérne, ha töbo-lyodottan is! Ha az emberi élet határa miatt nem volna képre- lenség, hogy még élhet, magyan is unak indulnék a legkétesebb hirre is, hogy megmondjam ne-ki... mit is mondhatnék? Hogy „szelleme diadalmasodott”? Ne átlassuk magunkat, nem diadal, maskodott. Amit legkevésbé várt az utókortól: gondolatai, nagy o-kaai a haragvársra, álmait a szabad-ságról s a nép jövőjéről változat-lanul időseirük. Kínzó örökség. Orgadának érzeti magát, aít csak verseinek „szépségeit” élve-zi és elzárkózik a bennük rejtő paranaszról. Annak teljesítésével válhatunk csak jogot, hogy ti-vevények mondjuk magunkat; csak egyked, befogadásával, a szépség mellett a szellem átöröszével, érthetjük igazán költőmennyit is. Ez a követelmény és ismértve ez a követelmény az ismértve a nagy költészetnek

Gyánt-Ozora, 1936. szeptem-ber-október

az üstökös
eltűnik

A költő családjával 1849 július elején, Orlay-Petrich Soma társaságában, Aradra indult. Bonyhai Benjámín fuvaros kocsiját bérelte. Az előkészületek közben a lovak, az egyik kaspuszarnától megriadtak és az átelenni kőfal kerítésnek rohantak. A kocsit rudja eltört, s míg javították, megérkezett Egressy Gábor, a neves színész. Tanácsára Petőfi nem Aradra indult. Danjanich-hoz, ahogy tervezte, hanem Nagyváradra.

(Pégyként a költő, 1846-ban, közel egy hétig lakott városunkban, mint tisztelőjének. Bangó Pető írónak a vendége.) Nagyszalon-tan fölkereste Aranvt, majd Tordára és onnan Kolozsvárra vitte családját.

Önaga Bem seregéhez csatlakozott. (Küld-nös véletlen: meg élt, amikor egy kolozsvári lap közölte halálhírért!)

Mint ismeretes, Bem tábornok fiaként szerette a költőt. Petőfi, őrnagyi rendfokozattal, a hős tábornok parancsoltatja volt.

Részét vett a Segesvár melletti, fehéregyházi csatában. A heves harc színterén, különböző helyeken látták Feltűnt a tűzrék mellett, majd egy sütkömence mellől figyelte a küzdelmet. Egy kis patak hídkarfájához támaszkodva jegyezte le.

Az ellenség bekerítő mozdulata-tára, fegyverszett menekülés kez-dődött.

A költőt legutoljára Lengyel József székelykeresztúri orvos látta, amint gyalogosan igyeke-zett kijutni a lovaság gyűrűjé-be. Ettől kezdve nem láttuk többé. Az üstökös eltűnt.

A vesztett csata napjától indultak meg a híresztelések: nol és hogy esett el a költő? S vajon elesett-e?

A felesége még 49 telén a esa, tateren jart. De semmi közbebe-bít nem tudott meg. S ettől kezdve „látták” a költőt. (Igy 49 augusztusában, Aradon, Roci u-márnál...) Volt, aki külföldön ta-lálkozott vele. Mások arra eskü-

Szabadság, szerelem

Szabadság, szerelem!
E kettő kell nekem.
Szerelemért földalozom
Az életet.
Szabadságért földalozom
Szerelemem.

(1847)

„Republicanus vagyor...
az leszek mégis lehelésemig”

„De mit tőr a szolgásgnak népe?
Mért nem kel föl, hogy láncát letépjé?
Arra vár, hogy isten kegyelméből
Azt a rozda láncát le kezérlé?
Dalaim, mik ilyenkor teremnek,
Villámilasi haragos lelkeknek!”
(Dalaim, 1846)

„Haza csak ott van, hol jog is van,
S a népnek nincs joga.”
(A nép, 1846)

„A esalagány az alkony napján,
Már vege felé jár az éjszaka,
A hajnal közeleg;
Most a világnak
Nem esalagányok,
Hanem pacsirták kellenek.”
(Csalogányok és pacsirták 1846).

„Véres napokról álmodom,
Mik a világot romba döntik,
S az ő világnak romjain
Az új világot megteremtik.”
(Véres napokról álmodom, 1846).

„Ha majd minden rabzsolga-nép
Jármát megvuna sikra lép
Pirosló arccal és piros zászlókkal
És a zászlók eme szent jelszóval:
„Világzsabadság!”
S ezt elharsogják,
Elharsogják kelettől—nyugatig,
S a zsarnokszag velök megütözik...”
(Egy gondolat bánt engemet... 1846).

„Talan nincs szomorúbb élet, mint a bányaszkó élete. Turnak, turnak ezek a sápadt vakondoktól, távol a napvilágtól, távol a zöld természetűtől, mind haladig, és miért, hogy legyen gyermekeknek és feleségeiknek min temődnök, s legyen mit eltőközni a zolnak, akik nem gyermekek és nem feleségeik. Miért nem támad olyan földmúdos, mely a világot minden bányáját összerázná és a föld középpéig szulyszené?... Nem lenne pénz, és lenne boldogság.”
(Utí levelek, Nagy-Bánya, 1847. majus 25)

„Még kér a nép, most adjatok neki!
Vagy nem tudjátok, mily szörnyű a nép.
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György híret?
Izzó vastrónon őt elégetétek.
De szellemet a tűz nem égét meg,
Mert az maga tűz; ugy vigyázzatok!
Ismét pusztíthat és láng rajtatok!”
(A nép nevében, 1847).

„Ha majd a bőség kosarúban,
Mindenkinek egyaránt vehet,

Most nyílnak meg a szarvas szarvak.
Anogy elnémem ginsz-szobrot a könyvszekénye-men, az az erzemem támad, hogy kezdve a Honderü korabeli kritika-jától, ahol a János vitéz és „lehetőséglen” alkotóját méltatva megállapították és kinyomtat-ták, hogy Petőfi rossz költő, — egészen napjainkig a szolnes és a nyelvi kifejezhetőség határain belül már mindent elmondatk róla

Petőfi! A gyermekkor reggelen ismertem meg, talán hamarabb, szobrot a hintalovát és az olomka-tonakat. Most az idő mélyéből felbug Nagyanyám hangja és e borostyánlombos örökzöld em-lekben egy távoli hegydi bantata muzsikál „Mondd szépen utá-nam: Kis lak áll a nagy Duna mentében...” Ezt a verset mindig enekelte s minden megtanult szó-után láttam, hogy bar-ony szemén az öröm kékes langya villan. O is ott született.

Es aztán egyre újabb és újabb versek loboogtak föl a ránköl-m-pölygő teli alkonyokot, míg túl a kis szobán, a haboru krypta i-lalától életmértékeztést kapott a világ

Később mindent elobvastam, a-mi a kezembe került, mindent, amit írt és amit róla írtak. Las-san kitépésedelt a mesét viragzó udaras multból, de ma is ugy-ersem, hogy amit eddig fölfoj-tam belőle, nem több, mint a spár-tusztára boruló égbolt harangja, mely a horizontnál végesnek ha-zudja a végtelent. Illoq mi te-

ÖRÖK ZÖLD
Emlék

Előveszem összes költeményei-nek avit kötetét. Olyan régi, hogy-még az évszám sincs rajta, vala-mikor az Aradi Közlöny karcsó-nyí ajándéka volt. Azóta csak di-szebebb kiadásokban jelent meg, de ezt a szoborral együtt örököl-tem és amíg élek ezeket ra-gaszodom. Ovatosan, forgatom, mert a megsárgult, foltosodó la-pok egyre több kíméletet tá-gy-nelnek. Ez volt az első verses könyvem. Ebből szívtam magam-ba először a szép szavak mámo-rai és talán ebből értettem meg a halhatatlanságot. Most a ré-g-tanult versek fölé hajlok si-gy-gyelmesen. Keremem a teli pu-gát, ahol az alkony elől futnak a fények, a költészetünk egére tor-nyosuló szeptemberi imát, a szö-ke Tiszát, mely mint egy örült lépte léncát s a kis lakot a nagy Duna mentében, ahonnan 70 éve jött az a drága asszony, hogy ünneppiros szeretettel be-lém mosolyogja tiszta lelke ho-féhr vágyait.

Keremem a mult időben sajn-magam, mert általuk lettem jobb és igazabb s örömmel érekelem, hogy mint a Holdon hagyott mi-szerrel a földi fény, lelkeim lézer-tükéről balladás hitük utssza-dobban.

FRISS PANIÁN IVÁN

„Republicanus vagyorok lelkesült testestül, az voltam, mióta eszmélek, az leszek végső le-heltemig. Ezen tintorhatatlanságom, mely soha egy pillanatra sem rendült meg, ez adta ifju kezembe a koldusbotot, mit évekig hordoz-tam, s ez adja most férfi kezembe az önbí-csülés pálmáját. Azon időben, mikor a lelke-ket vettek és jó áragan fizették, mikor egy alázatos görnyedő megapított jövődöt volt, én messze kerültem a vást, és senki előtt még csak fejemet sem billenttem meg, ha-nem álltam egyenes fővel s fájtam és él-e-tem. Lehetnek ékebbek, nagyobbserűt lantok és tollak, mint az enyém, de seplőtlenebbek nincsenek, mert soha lantomnak egy hangját, tollamnak egy vonását sem adtam bérbe sen-kinek; énekeltem és írtam azt, mire leltem is-tene ösztönzött, lelkeim istene pedig a szabad-ság. Az utókor mondhatja rólam, hogy rossz poéta voltam, de azt is fogja mondani, hogy szigorú erkölcsű ember valék, ami egy szorai annyit, mint republicanus, mert a republicanus nem az a fő jelszava, hogy „le a királlyal!”, hanem a „tisza erkölcs”. Nem a szét tört korona, hanem a megvesztegethetetlen jellem, szilárd becsületesség a republika alapja...”
(Naplójából, 1848. április 19)

„Vénült, kihalt a szolganemzedék,
Új nemzedék jött, mely apok
Arcpírussal említi és azoknál
Jobb akart lenni és az is lett.
Mert csak akarni kell!...
Főlkelt az új hős nemzedék,
S mit örökgébe hagytaik rá apái,
Leverte rabillínseit.
S kezérl, akik ezt szerették,
Azoknak sirlalmára dobták,
Hogy a csöngésre fölriadjanak, s ott
A földben is szegyelellyel magokat!...
S meglemekeztek a győzelmesek
Ama szentekről és nagyokról, akik
A szolgaságban szabadok valának.
És hirdették az ígét
S diók halál lett,
Csufos halál!...
Gyömelekkel a győzők ezekről,
S a diadalnak örömebe szöttek
Szent neveiket koszoru gyanánt
S elvittek volna őket a
Dicsőség templomába,
De hol keressek, hol leltek meg őket?
Reg elhamvadnak a bitófa mellett!”
(Apostol, 1848).

(Apostol, 1848).

„Vénült, kihalt a szolganemzedék,
Új nemzedék jött, mely apok
Arcpírussal említi és azoknál
Jobb akart lenni és az is lett.
Mert csak akarni kell!...
Főlkelt az új hős nemzedék,
S mit örökgébe hagytaik rá apái,
Leverte rabillínseit.
S kezérl, akik ezt szerették,
Azoknak sirlalmára dobták,
Hogy a csöngésre fölriadjanak, s ott
A földben is szegyelellyel magokat!...
S meglemekeztek a győzelmesek
Ama szentekről és nagyokról, akik
A szolgaságban szabadok valának.
És hirdették az ígét
S diók halál lett,
Csufos halál!...
Gyömelekkel a győzők ezekről,
S a diadalnak örömebe szöttek
Szent neveiket koszoru gyanánt
S elvittek volna őket a
Dicsőség templomába,
De hol keressek, hol leltek meg őket?
Reg elhamvadnak a bitófa mellett!”
(Apostol, 1848).

Ilyes Gyula
PETŐFI
(Részlet)

két szeméből a szemetet. Amikor az orosz támadás vad hurraja egyszerre három oldalról is föllángzik, gondolatában merülve a falu gyepűjénél áll, közel a közöbshelyhez. A sebesülteket ápoló orvos remülten mutatja neki a jobboldalon a két csered zsidót, akik alig ezer lépésre szélszórják a hasztalanul véde-kező maroknyi huszárságot. „Po-tomsig” — feleli a költő. Az orvos befelé mutat. A balszarny

ferde képei a hőkentő fehér üresség előtt. Itt már a képzet is mutat annyit a valóságból, amennyit az utolsó szemtanúk ré-mületől vibráló tekintete.

Valamicske remény a menekül- lésre az elpusztult falu és a dom-bok fölött kezdődő erdőbe nyi-lt, vagy oldalt a Fejéregyhá-szészőrzők a hasztalanul véde-kező maroknyi huszárságot. „Po-tomsig” — feleli a költő. Az orvos befelé mutat. A balszarny

NEPEZETKÖZI ÉLET

Befejezte szovjetunióbeli látogatását az ARLUS küldöttsége

MOSZKVA. — L. Dufá, az Agerpres tudósítója közli: Teodor Marinescu, Románia moszkvai nagykövete szombaton a nagykövetségen baráti találkozót rendezett abból az alkalomból, hogy befejezte szovjetunióbeli látogatását az ARLUS küldöttsége, élen Rusu Clement elvtárral, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának tagjával, a Kolozs megyei néptanács első alelnökével. A találkozón részt vett N. Pankov, a Külföldi Baráti és Kulturális Kapcsolatok Szovjet Társaságai Szövetségének alelnöke, G. Szotnyikov, az energetikai és szállítási nehéziparok gyártó ipar miniszterének helyettese, Anna Cukanova a Szovjet—Román Baráti Társaság

Hivatalos megbeszélés Nixon és Ferdinand Marcos között

MANILA. (Agerpres). Manilában szombaton hivatalos megbeszélésre került sor Richard Nixon, az USA elnöke és Ferdinand Marcos, a Fülöp-szigetek elnöke között. A megbeszélésről ki-

adott közlemény rámutat, hogy a két államfő közös érdekű kérdéseket vitatott meg, különös tekintettel a gazdasági, kereskedelmi és védelmi problémákra, valamint a vietnami helyzetre.

A Biztonsági Tanács munkája

NEW YORK. (Agerpres). A Biztonsági Tanács péntek este újabb ülést tartott a Portugália elleni zambián panasszal kapcsolatban. A tanács Algéria, Nepál, Pakisztán és Szenegál határozati javaslatát vitatta meg, amely határozottan elítéli a zambiai és mocambique-i határvidéki portugál provokációkat és követeli, hogy Portugália azonnal szüntesse meg a Zambia területi épsége elleni támadásokat. A határozati javaslatot hétfőn még megvitatják és valószínűleg még

Róma RUMOR TOVÁBBI KÍSÉRLETEKET TESZ AZ ÚJ KORMÁNY MEGALAKÍTÁSÁRA

Noha Mariano Rumornak mindezekig nem sikerült megalakítania az új közép-bal olasz kormányt, még nem adta vissza július 13-án kapott megbízatását abban a reményben, hogy nem merültek ki az összes lehetőségek. Rumor péntek este csak „a válság jelenlegi állásáról” tájékoztatta Saragat elnököt, tehát minden bizonnyal további kísérleteket tesz, bár miután a republikánus párt leszögezte, hogy nem óhajt részt venni a leendő kormányban, a koalícióban már csak három párt (keresztény-szocialista, szocialista és egyesítés-szocialista) részvételéről lehetne szó. De Rumor éppen az Egyesült Szocialista Párt álláspontja miatt nem tudott eleget tenni megbízatásának. Az említett párt u-

ÉRDEKES TANULMÁNY A REPÜLŐ CSÉSZÉALJRÓL

BELGRAD. (Agerpres). A Borba jelenti, hogy jugoszláv szakemberek tanulmányt írtak az 1968. október 18-án Sarajevó fölé lőtt látott repülő csészéaljrról. Mint ismeretes, a sarajevói Akadémiai Csillagászati és Űrhajózási Klub tagjai annak idején az ismeretlen tárgyat lefényképezték de természetét nem tudták meghatározni. A tanulmány szerzői hat hónapos vizsgálódás után határozottan állítják, hogy a titokzatos repülő tárgy földi eredetű. Trigono-metriai mérések alapján úgy találták, hogy az ismeretlen repülő tárgy körülbelül 50 méter hosszú, 800 kilogramm súlyú lehetett és körülbelül 25,4 kilométer magasan repült. Tömege mintegy 22 000 köbmétert tehetett ki. A szerzők szerint a gigászi repü-

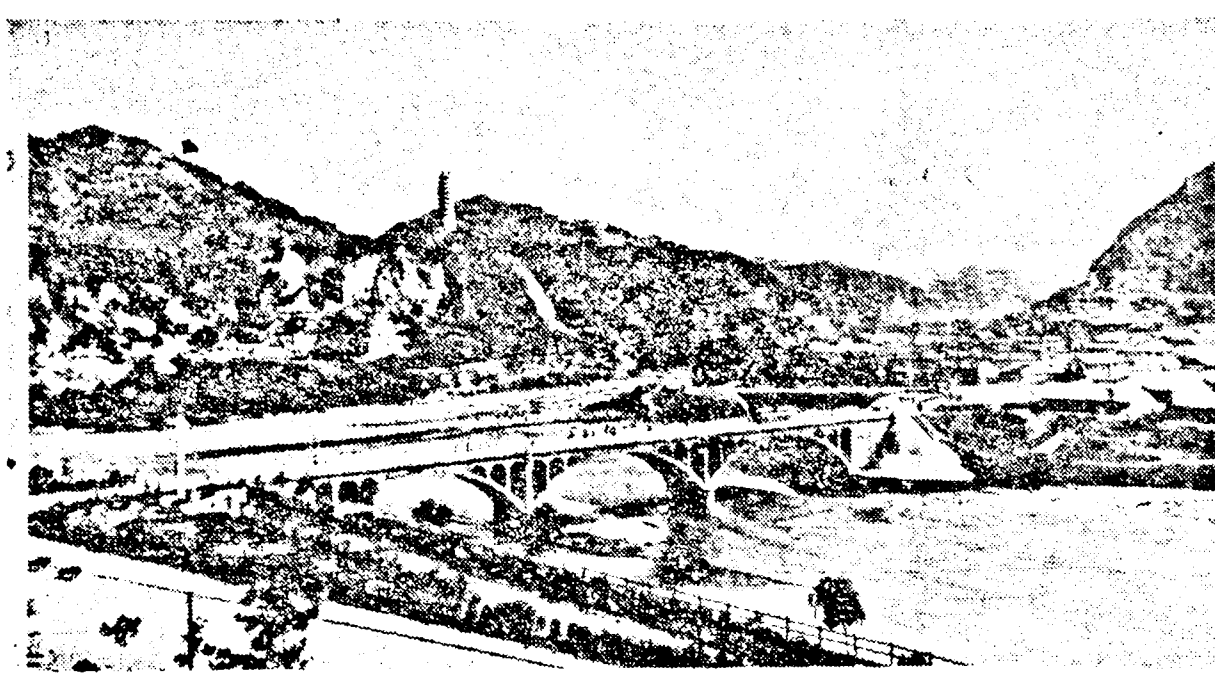
gvan is olyan feltételeket szabott a leendő koalíciónak, hogy az tartózkodjék mindennemű kontaktustól az Olasz Kommunista Párttal. Márpedig a jelenlegi belpolitikai helyzetben ilyen feltételeket sem a kereszténydemokraták, sem az Olasz Szocialista Párt nem fogadhatott el teljes egészében mert „balszárnyak” erre rendkívül nevesen reagálnak.

Amint Plaminio Piccoli országos titkár közölte, a kereszténydemokrata párt vezetősége július 27-én rendkívüli ülést tart Rumor „bonyolult és nehéz” helyzetének megvitatására. Rómában ugyanakkor közölték, hogy az Olasz KP KB július 29-én plenáris ülésen vizsgálja meg a jelenlegi politikai válságot.

Ujágíró körökben egy vélekednek, hogy a sarajevói Akadémiai Csillagászati és Űrhajózási Klub világvisszonylatban is elsőként jelentet meg következtetés és tudományos szaktudományt egy ismeretlen repülő tárgyról. A klub a tanulmány egy-egy példányát megküldte a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának, az USA Tudományos Akadémiájának, Anglia Tudományos Akadémiájának valamint Jugoszlávia SZSZK illetékes tudományos és kormányintézményeinek.

Lagosi katonai közlemény

LAGOS. (Agerpres). A francia Presse közölte, hogy a nigériai szövetségi kormány szombaton megadta a biaiakra Onitsha és Umuhia szektorban aratott győzelemről keringő híreket. Egy lagosi katonai közlemény szerint Abiriba és más Umuhia környéki helységeket a nigériai csapatok kezén vannak, s az Owerri déli körzetében ténykedő tengerészeti egységek megerősítették állásukat a nemrég elfoglalt területeken. A közlemény rámutat, hogy a nigériai csapatok II. hadosztálya szigorú ellenőrzés alatt tartja a Nigér folyó nyugati partját.

KINAI NK. Jenan város látképe előtérben impozáns hidjával.

A Spanyolországi Kommunista Párt Végrehajtó Bizottságának nyilatkozata

PÁRIZS. (Agerpres). Juan Carlos de Bourbon királyának Franco tábornok utódjait, biztosítani akarja a francosista rendszer állandóságát — hangoztatja a Spanyolországi Kommunista Párt Végrehajtó Bizottságának nyilatkozata. „A herceg királyi hatalmát a demokratikus monarchia lehetőségeibe vetett reménye. A spanyol kérdésre nincs más megoldás mint a nép szuverenitása, nincs más út mint megszüntetni a diktatórikus tespedést, mint folytatni a népi tömegek harcát.” A kommunista párt felhívja az összes demokratikus erőket, hogy vizsgálják meg együtt a demokrácia uralomra jutásáért vívott közös harc lehetőségeit.

PIERRE HARMEL BELGA KÜLGYMINISZTER szombaton befejezte moszkvai hivatalos látogatását. A vendég a szovjet kormány meghívására látogatott el a Szovjetunióba. A belga miniszter fogadta Alekszej Koszigin a szovjet Minisztertanács elnöke és Andrej Gromiko külügyminiszter. A találkozóon kétoldali kapcsolatokról és közös érdekekről beszéltek. Pierre Harmel gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési egyezményt írt alá a Szovjetunió és a Belga-Luxemburgi Gazdasági Unió között.

A BTA JELENTI, hogy Todor Zsivkov, a Bolgár KP KB első titkára a Varna melletti Evksinograd palotában fogadta Franz Muhrit, az Ausztriai KP elnökét és Maurice Drumaux-t a Belgiumi KP elnökét. A vendégek pihenőszobáikat töltik Bulgáriában.

AZ ARAB SZOCIALISTA UNIO országos kongresszusa befejezte munkáját. Záróbeszédet mondott Gamal Abdel Nasszer, az EAK elnöke. A szónok értékelte a kongresszus eredményeit, majd részletesen taglalta az arab országok és Izrael közötti feszültség okait és fejleményeit.

JUAN VELASCO ALVARADO perui államelnök törvényrendeletet adott ki a Petropuru állami kőolajtársaság létrehozásáról. Az új

A houstoni laboratóriumban Tizenöt személy közül hatot érintett egy fekete por „fertőzés”

A három asztronautával a houstoni laboratóriumban együtt tartózkodó 15 személy közül hatot érintett egy fekete por, a Holdról hozott filmkazetták átvitása közben. A por abból a műanyag zacskóból került ki, amelybe a Holdon Aldrin által elejtett kazettát tették. A NASA vezetői szerint az esetnek nem lesz komoly következménye, mert az illetők bent voltak a karanténban és augusztus 12-ig ott is maradnak. Egyébként Armstrong, Aldrin és Collins tüzétes

megvizsgálásakor nem tapasztaltak holdi mikroorganizmusokkal való „fertőzés” tüneteit. A holdi konténerek a mintákkal tegnap érkeztek az űrlaboratóriumba. Minden konténert külön repülőgéppel szállítottak kivételes biztonsági feltételek között, hogy megelőzzék valamely konténer elvesztését. Jelentős karhatalmat mozgósítottak, az az értékes kőzetmintákat szállító gépkocsikat egész úton komoly őrizet kísérte.

London Az angol parlament mérlege

Pénteken megkezdődött az alsóház nyári szünetéje, s ezzel a hagyományoknak megfelelően befejeződött a politikai és parlamenti év. A politikai hirmagvarázok ebből az alkalomból számba veszik az angol politikai élet legutóbbi évének fontosabb eseményeit.

Belpolitikai téren ezt az évet a kormányon lévő laburista párt egyik legsúlyosabb válsága jellemezte. Harold Wilson kormánya és a szakszervezetek, amelyeket 100 laburista képviselő is támogatott, heves vitát folytattak a szakszervezeti reform tervezetével kapcsolatban. Tervezetével a kormány véget akart vetni a spontán és a szakszervezetek előzetes jóváhagyása nélküli „nem hivatalos” sztrájkoknak, amelyek az angol munkálfelkelések nem kevesebb, mint 95 százalékát teszik ki. Az alkalmazottak nagy tömege elkecsesedett ellenállást tanúsított a tervezettel szemben. Junius 5-én a Brit Szakszervezeti Szövetség rendkívüli kongresszusa döntő többséggel elutasította a tervezett főbb előirányzatait. Az angol kormány kénytelen volt lemondani a tervezett megszavaztatásáról. A lordok házában reformjára vonatkozó tervezet is ugyanarra a sorsra jutott. A konzervatívok és egyes laburista csoportosulások egyesült ellenállása folytán a Wilson-kormány áprilisban minden további nélkül visszavonta a tervezetet.

A parlamenti ülésszak a választókerületek átszervezésére vonatkozó tervezet vitájával fejeződött be. Ez a kérdés egvárlőre megoldatlan maradt, s megvitatását csak októberben az alsóház új ülésszakán folytatják.

Külpolitikai téren megemlítik az angol csapatok márciusi partraszállását Anguilla szigetén, a juniusi rhodesiai népszavazást, a Gibraltárral kapcsolatos angol-spanyol viszályt.

A laburista kormány eredményei közé sorolják a Közös Piac és Nagy-Britannia közötti párbeszéd folytatását, az utóbbi hónapok fizetési mérlegének a javulását, valamint a gazdasági expánzió kedvező kilátásait.

Külpolitikai téren megemlítik az angol csapatok márciusi partraszállását Anguilla szigetén, a juniusi rhodesiai népszavazást, a Gibraltárral kapcsolatos angol-spanyol viszályt.

AZ ARAB SZOCIALISTA UNIO országos kongresszusa befejezte munkáját. Záróbeszédet mondott Gamal Abdel Nasszer, az EAK elnöke. A szónok értékelte a kongresszus eredményeit, majd részletesen taglalta az arab országok és Izrael közötti feszültség okait és fejleményeit.

JUAN VELASCO ALVARADO perui államelnök törvényrendeletet adott ki a Petropuru állami kőolajtársaság létrehozásáról. Az új

A KÜLFÖLDI SAJTÓBÓL Vihar fenyeget

Sok könny hullott a nemrég meggyilkolt Tom M'Boya volt kenyai gazdaságiigazgató miniszter temetésén. A könnyhullatáshoz az állam is hozzájárult... könnyfakasztó gránátok használatának elrendelésével.

Valóban, a rendőrség rendelkezett a nairobi katedrális előtt összesereglett mintegy 50 000 főnyi Luo törzs tagjainak a szétoszlásával. Tom M'Boya is a Luo törzshöz tartozott, s halálával felújultak az ellenségeskedések a Luo és az ország lakosságának többségét alkotó kikuju törzs között. A tömegszétválás veszélye fenyegett, de a szigorú hatósági intézkedések nyomán mindössze néhány kikujut lincseltek meg.

A törzsi ellenségeskedés régi keletű, de a jelek szerint az utóbbi időben kifejeződött. A Luo felírják Dzsomo Kenyattának, hogy a függetlenség kikiáltása óta eltelt hat évben rendszeresen mellőzték őket a magas vezetői tisztségek közül a kikuju törzs javára. A telepeseiktől elvett termékeny földeket a kormány 35 000 családnak, főként kikujuknak osztotta szét, míg több millió paraszt most is olyan szegénységben él, mint régen.

Az elégedetlenkedők a Luo Oginga Odinga ellenzéki vezető körül csoportosulnak. Odinga, volt alelnök, aki 1966-ban mondott le tisztségéről, alakította meg a Kenyai Népi Uniót, az egyedurth ellenzéki pártot. Problémát jelent a 80 éves Dzsomo Kenyatta utódjának kijelölése is. Kenyában attól tartanak, hogy a Kenyatta etnikai politikáját támogató több mint két millió kikuju és az igazság-talanságok nyomán az elnök politikáját ellenző, 1200 000 Luo közötti ellenségeskedések egy második Biafrát idézhetnének elő.

Tom M'Boyanak, annak az embernek a halála aki talán közös nevezőre hozhatta volna a két irányzatot, nem okozott tragédiát. De a levegőben tovább lebeg a veszély, Dzsomo Kenyatta elnök kötelességének tartja, hogy visszavonulása előtt, helyreállítsa a törzsi békét.

Egy közvéleménykutatás eredményei A nigériai béke lehetséges — ezzel a címmel közli a Jeune Afrique egy afrikai közvéleménykutatás eredményeit. A megkérdezetteknek a következőkre kellett válaszolniuk: Mi robbantotta ki a nigériai konfliktust; melyek a polgárháború elhuzódásának a tényezői; melyek a békés megoldás lehetőségei és módjai. Jellemző, hogy az első kérdésre, nevezetesen arra, hogy „kit terhel a felelősség a háború kirobbanásáért”, a megkérdezett személyek legnagyobb része azt válaszolta, hogy „idegen hatalmak”, mégpedig politikai vagy gazdasági érdekek miatt, főként a kőolajért. Összegezve: a megkérdezettek 42 százaléka az idegen hatalmakat, 25,5 százaléka a szövetségi hatóságokat, 24,3 százaléka a biaiakraiakat hibáztatja a háború kirobbanásáért, 8,2 százalék pedig tartózkodott a válaszával.

A válaszok túlnyomó többsége szerint a konfliktus megoldásának lehetősége az, hogy azonnali és teljes embargót kell bevezetni a fegyverszállításokra, s nyomban ezután minden előzetes feltétel nélkül meg kell szüntetni a hadműveleteket. E két intézkedést követően tárgyalásokat kell kezdeni az Afrikai Egyesítette és az Egyesült Nemzetek közötti megfigyelés céljából. Megjegyzendő, hogy a megkérdezett személyek 58,5 százaléka nem véleménye szerint az Afrikai Egyesítette szervezet nem merítette ki a konfliktus elsimítása érdekében rendelkezésére álló összes lehetőségeket.

Végül konkluzióként a Jeune Afrique hangsúlyozza: a háborúnak meg kell szűnnie. Felelősek tehát a probléma okokai oldaláról és a nigériai konfliktus katonai vonatkozásairól beszélni, noha a több mint 2 000 000, többségében civil és ezek közül is legnagyobb arányú gyermek áldozat kegyetlen és megrendítő tény marad. A háborúnak véget kell érnie elsősorban azért, mert nem jelenthet megoldást a Nigériát foglalkoztató politikai és társadalmi problémára.

A több mint 2 évi küzdelem ezt végleg bebizonyította.

Az ország gazdasága talpra állt. A bruttótermelés az idén minden valószínűség szerint már elérte az 1959-es szintet. De az árakat még mindig nem sikerült stabilizálni. Az 1960-hoz viszonyított 1967. évi 691-es kiskereskedelmi ármutató 1968. júliusában 1293 volt. Az életszínvonalon nem javított a 44 százalékos fizetésemelés sem, mert a realitás allandóan csökken.

Mindezekből eltekintve Kongó gazdaságilag erősen függ az Egyesült Államoktól. Talavly június 30-án például 58,3 millió zair külföldi adósságból hozzávetőleg 40 millióval a Világbanknak, illetve a US Aid-nek tartozott. Meg kell említenünk, hogy az amerikai gazdasági segély 88 százalékát az ország veremékek formájában kapja, mégpedig a világpiaci árnál 20 százalékkal drágábban. A pénzügyi reform végrehajtása és a behozatali korlátozások megszüntetése után a kormány igyekszik más külföldi segélylehetőségeket is felkutatni és igénybe venni. Mobutu tábornok is ilyen céllal indult európai körútra. Kongó egyre nagyobb mértékben folyamodik francia és olasz hitelhez, s az utóbbi években számottevően fellendítette kereskedelmét Franciaországgal és Olaszországgal.

Jeune Afrique